

תקציב המשפחה

טיפים ורעיונות לניהול נכון ומקצועי של התקציב המשפחתי.

צרה צרורה ושמה - חח"ק (חיוב חודשי קבוע)

כרטיס האשראי הצליח לחדור לכמעט כל כיס בישראל. אמנם עדיין קיימים כמה נחوشים ששומרים על עצמם ונמנעים מלהחזיק את הכרטיס החביב. אך אין ספק - מדובר בזן נדיר המצוי בסכנת הכחדה.

כיוון שכך, נשלים עם המציאות. נכיר שהעולם השתנה. ובמקביל, נקדיש את הזמן ללמוד על מעלותיו של הכרטיס. ועוד יותר, להיזהר ולהינצל מחסרונותיו.

אחת ההמצאות האחרונות של חברות האשראי, זהו 'ההטבה' המכונה חח"ק. אם נפצח את הקוד נמצא את המילים 'חיוב חודשי קבוע'.

כמה נחמדים הבנקים וחברות כרטיסי האשראי. רואים שאכפת להם מאתנו. חשוב להם להקל על המצוקה שלנו. תמיד עם הפנים ללקוח.

במקום שנופתע בכל חודש מגובה הסכום של חיוב הכרטיס, בשביל שלא יהיו לנו לחצים כספיים ופחדים, והכי גרוע - חוסר איזון בחשבון הבנק, חברות האשראי מציעות פתרון גאוני: 'חיוב חודשי קבוע'.

אנחנו נחליט מהו הסכום החודשי שיגבה לנו מהחשבון. חברות האשראי לא יגבו מעבר לכך. כמה נפלא.

לדוגמא. אם קבענו שהחיוב החודשי הקבוע יעמוד על 3,000 ש"ח. גם אם רכשנו במהלך החודש מוצרים בשווי של 9,000 ש"ח לא צריכים להיכנס לפאניקה. אין מה להילחץ. מחשבון הבנק יגבה רק 3,000 ש"ח.

נו. אם הכל כל כך טוב, מה כל כך גרוע?

הבעיה, שאת יתרת החיוב שלא נגבה לא קיבלנו כמתנה. אנו עדיין חייבים את מלוא הסכום, רק שחיוב החשבון נגרר לחודשים הבאים. ועל הדחיה הזאת אנו נשלם ריבית.

אם נמשיך את הדוגמא שהוזכרה, הרי שעבור ה-6,000 ש"ח הנדחים נשלם ריבית שנתית, בעלות ממוצעת של 10%-15%. כך שהעלות הכספית תעמוד על 75-110 ש"ח עד השלמת התשלום.

עד כאן, יהיו שיאמרו - לא נעים, אבל לא נורא. יקח עוד חודשיים עד לסילוק המלא של החוב. נשלם 'קצת' ריבית. אין מה לעשות. העיקר יש שליטה על מסגרת התקציב ואין הפתעות. שווה את זה.

רק מה, שיש בעיה צדדית, שולית ולא מהותית. הבעיה שאנחנו עדיין חיים...

וכיוון שאנחנו עדיין חיים, אנחנו ממשיכים לרכוש גם בחודש הבא מאכלים ומוצרים. כך שהקניות של החודש הקרוב גם אם הם יעמדו רק על 3,000 ש"ח, הם יגבו בפועל רק בעוד שלשה חודשים. שהרי בחודשיים הקרובים

אנו נשלם את יתרת התשלומים מהחודש בו רכשנו ב-9,000 ₪.

כך, שהקניות של החודש עלו לנו לא רק 3,000 ₪, אלא התווספו להם עוד 50-75 ₪ ריבית. ואם סך הקניות בחודש זה עמד על 6,000 ₪, כך שסיום כל התשלומים יהיה בעוד ארבעה חודשים, הרי שעבור קניות חודש זה בלבד עלות האשראי במצטבר תעמוד על 110-75. אם נוסיף אליהם את עלות האשראי מהקניות בחודש קודם, הרי שבסה"כ בעבור חודשיים אלו לבדם נשלם 150-220 ₪.

עם הזמן, מסגרת החוב בכרטיס גדלה, מה שמגדיל את מס' התשלומים עד לסילוק מלא, עד שנוצר מצב אבסורדי, כאשר קרוב ל-100% מה'החזר' החודשי אינו אלא תשלום הריבית עבור ההלוואות הרצחניות המכונות בתואר עדין ותמים 'מסגרת הכרטיס'. כך שההלוואה תשאר לנצח.

הנה לדוגמא. אדם אשר מסגרת הכרטיס (שכמובן מנוצלת עד תום) עומדת על 50,000 ₪ בריבית שנתית של 12%. ומאיך החח"ק שלו עומד על 500 ₪ לחודש. חוב זה במתכונת זו יישאר לעולם. כל חייו ישלם 500 ₪ ותמיד נשאר חייב לבנק 50,000 ₪.

ישנם הסבורים בטעות, שכל עוד הם בגבולות ה'מסגרת' הכל בסדר. זה נכון שהכל בסדר - אבל לא אצלנו. אצל חברות האשראי. הם מרוצות מאוד. בדיוק מזה הם מתעשרות.

גם מי שמצבו לא חמור כל כך, ומספר התשלומים עד לסילוק מלא עומד על לדוגמא 36, הרי שכל קניה שמבצע כעת תגבה לו מהחשבון רק בעוד 3 שנים. משמעות הדבר, שכל קניה עולה לו כ-30%-45% יותר. לדוגמא: אם קנה מוצר בשווי של 1,000 ₪, הרי שהעלות האמתית שישלם מכיסו בסופו של יום היא בין 1,300-1,450 תלוי כמובן בגובה הריבית.

על פי חישוב זה, קניות חודשיות בסך 5,000 ₪, המשולמות בעוד 3 שנים יעלו לנו בין 1,500-2,250 ₪. וקניות חודשיות של 10,000 ₪ שישולמו רק בעוד אותם 36 תשלומים יעלו לנו בין 3,000-4,500 ₪. תשלום זה ילווה אותנו בכל חודש כל עוד לא השתנה המצב.

אך טבעי אשר אשר משפחה אשר נאלצת לעמוד בתשלומי עתק שכאלו, ומתמידה בזה לאורך זמן, קורסת כלכלית. אם היו יודעים מראש לאיזה צרה צרורה הם נקלעים יתכן והיו נמנעים ממלכודת הדבש הזו ומצילים את עצמם ופרנסת ביתם.

תכלס', מה עושים:

1. טרם נקח כרטיס בשיטת החיוב חודשי קבוע נחשוב היטב האם טוב בעבורינו.
2. לעולם לא נשאיר כרטיס אשר מסגרת התקציב גדולה משמעותית מסכום החיוב החודשי.
3. מי שכבר יש לו כרטיס שכזה, ינסה בכל דרך להגדיל את החיוב החודשי ולסיים עם הצרה הצרורה בהקדם.
4. ככל שסכום החזר החודשי יהיה גבוה יותר כך נשלם הרבה פחות ריבית בסיכום כולל.
5. במקביל, ככל שיתקדמו התשלומים, כך נקטין את מסגרת הכרטיס. [לא מומלץ כלל להחזיק כרטיס עם מסגרת גדולה. (נקדיש לכך מאמר נפרד)].